

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 28.01.2013
Sayı: 669

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cinsiyet ilişkilerinin eşitlik temeline dayanmadığı, hiyerarşik ve çatışmalı olduğu ülkelerde ataerkilliğe gösterilen direncin tekrar kontrol altına alınması ülkemizde de töre olarak karşımıza çıkmaktadır.

Töreye göre yaşamak/namuslu yaşamak kişinin toplum içinde kabul gören bazı saygı kuralları çevresinde yaşamını sürdürmesini düzenlemekte ise de, toplum veya ailenin “töreye aykırı davranış” veya “namusun zedelenmesi” gibi nedenlerle töreyi “ihlal ettiği” varsayılan kişinin yaşam hakkına kast edilmesine varan bir suç zinciri ortaya çıkarabilmektedir.

Töre/namus cinayetleri genellikle kadına karşı işlenmektedir. 25/6/2008 tarihinde açıklanan “T.C. Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı 2007 Töre ve Namus Cinayetleri Raporu”nda töre ve namus cinayetlerinin en çok, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde değil, Marmara, Ege ve İç Anadolu Bölgelerinde, il bazında ise sırasıyla en fazla İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır, Bursa ve Antalya’da görüldüğü ortaya çıkmıştır. Bunun nedeninin ülkemizde yaşanan hızlı nüfus artışı ve yoğun göç olduğu belirtilmektedir. Raporda 2002 yılında 150 olan töre cinayetlerinin 2007 yılında 220’ye yükseldiği belirtilmiştir. 2002-2007 yılları arasında töre cinayetine kurban giden kişilerin sayısının 1100 ü aştığı belirtilmiştir.

Ailenin ya da erkeğin, kadının duygu ve bedeni üzerinde kendini hak sahibi görüyor olması, namus veya töre değerleri, çevre baskısı, kadının bir mal, köle veya kirlenmiş bir eşya gibi görülmesi, bilinçli bir cinayetle namus ve şerefın temizleneceği inancı, kadının öldürülmesi ile failin toplum ve çevrede saygınlık kazanacağı düşüncesi töre ve namus cinayetlerinin nedenleri arasındadır. Cinayeti işleyenler ise eş, eski eş, aile bireyleri ve diğer akrabalar olabilmektedir. 17/12/2012 tarihinde Batman Çayı’nda boğularak öldürülmüş cesedi bulunan H.D. kadın vatandaşımızın olayı bu tür olaylara ilişki son örneklerdendir. Zorla evlendirme, “namus temizleme” gibi nedenlerle intiharları da bu cinayetler kapsamında değerlendirmek gerekmektedir.

Ancak töre ve namus cinayetlerinin ülkemizde yerleşik ve sistemik olarak devam ettiği bir gerçektir. Töre ve namus cinayetleri, başta kadınlar olmak üzere, vatandaşlarımızın en temel hakkı olan yaşam hakkının haksız yere sonlanmasına neden olduğundan özel olarak ve sürekli odaklanılması gereken bir şiddet türüdür.

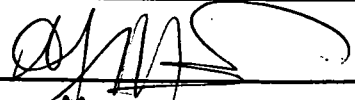
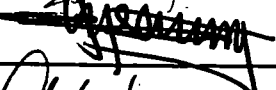
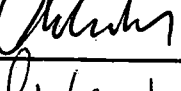
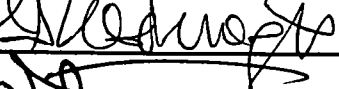
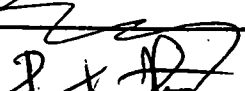
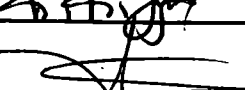
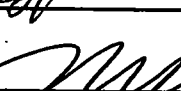
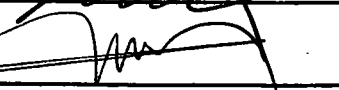
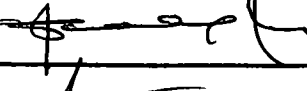
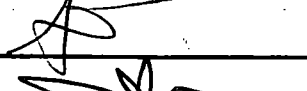
Türkiye Büyük Millet Meclisinin 18/5/2005 tarihli 100 üncü birleşiminde kurulması kararlaştırılan “Töre ve Namus Cinayetleri ile Kadınlara ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu”nun sonuç raporunda önerilen çözümlerin ve yakın zamanda getirilen mevzuat değişikliklerinin de cinayetleri önlemediği bir gerçektir.

Ülkemizde son zamanlarda namus ve töre cinayeti örneklerine sıkça rastlanması endişe verici olduğu kadar, toplumda süreklilik arz eden bu şiddet türü ile ilgili olarak, hâlâ önlenememiş olması nedeniyle gelişmelerin araştırılarak uygun önlemler alınması da yaşamsal bir zorunluluktur.

Bu nedenlerle töre ve namus cinayetlerinin günümüzdeki boyutlarının belirlenmesi ve cinayetlerinin sona erdirilmesi yollarının araştırılması konusunda Anayasamızın 98 inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Araştırma Komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ederiz.

Recep Gürhan Aydın Kapran
Belirne mu
Süleyman MU. Sazıcı
Prof. Dr. Hülya Güven
CHP İzmir Milletvekili
1923

669... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Ulut Örgelmiş	Adana	
İhsan KALKAVAN	Samsun	
Mevlüt Duda	Hatay	
Mehmet S. Kesimoğlu	K-ELİ	
Aziz Çetir	Antakya	
Osman Aydın	AYDIN	
Abdulhamit Örmüç	Bahçe	
Dr. Gök DİNGER	İstanbul	
R. Kerim Özkan	Burdur	
Ali İhsan Kaktürk	Zeytinlik	
Dr. Mehmet Selar	Gaziantep	
Gürkut Akar	Antakya	
Ali İsmail Özlü	Meriç	
Turgay Davutlu	Adana	
İlhan Denizöz	Bursa	
Mehmet Hilal Kaplan	Kocaeli	
Selâhattin Karaman	Giresun	
Mehmet Ali Ediboğlu	HATAY	